

**RECENZJA w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora Panu magistrowi
Grzegorzowi Frankowskiemu**

Zleceniodawca recenzji :

Akademia Muzyczna im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu, DZIAŁ NAUKI - Akademii Muzycznej ;/ pismo z dnia 22 marca 2021 roku /, oraz PRZEWODNICZĄCA RADY DYSCYPLINY - SZTUKI MUZYCZNE Akademii Muzycznej we Wrocławiu ;/ pismo z dn.22 marca 2021 r./ zlecenie podjęte na podstawie art.221 ust, 4 i 5 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce /Dz. U. z 20 lipca 2020 roku poz.85,z późn. zm. /& 8 ust. 1 oraz & 10 ust. 2 Zlecenie podjęte na podstawie Ustawy z dnia 14.03.2003 r. tekst jednolity o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki Dz. U. NR 65, poz.595 wraz ze zmianami Dz. U. Nr. 455 z dnia 01.10.2011 r. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 22.09. 2011 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodach doktorskich , w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora.

Dotyczy:

uchwały Rady Dyscypliny - Sztuki Muzyczne Akademii Muzycznej we Wrocławiu oraz Rady Wydziału Instrumentalnego dotyczącej powołania komisji doktorskiej w sprawie wszczęcia , na wniosek Pana mgr. GRZEGORZA FRANKOWSKIEGO przewodu na stopień doktora sztuk muzycznych , w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka i wyznaczenia mej osoby recenzentem.

Otrzymałem następujące dokumenty;

- pismo Przewodniczącej Rady Dyscypliny Sztuki Muzyczne Akademii Muzycznej we Wrocławiu z dn. 22 marca 2021 r. / prof. dr hab. Jolanty Szybalskiej - Matczak /

- pismo ; Dział Nauki Akademii Muzycznej we Wrocławiu z dn. 22 marca 2021 r./mgr. Agnieszki Stobieckiej - Prokop./

- UCHWAŁĘ nr ; 51/ 2018 r. z dn. 26 czerwca 2018 r. RADY WYDZIAŁU INSTRUMENTALNEGO w sprawie wszczęcia przewodu doktorskiego mgr. Grzegorzowi Frankowskiemu i wyznaczenia promotora w osobie dr hab. Ireny Olkiewicz z Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu . / DZIEKAN dr hab. Piotr Rojek prof. nadzw./

- UCHWAŁĘ nr ; 20/2021 r. z dn. 19 marca 2021 r. w sprawie wyznaczenia recenzenta rozprawy doktorskiej mgr. Grzegorza Frankowskiego , w osobie prof. dra hab. Marka Kalinowskiego z Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie. /PRZEWODNICZĄCA Rady Dyscypliny Sztuki Muzyczne A.M. we Wrocławiu prof. dr hab. Jolanta Szybalska- Matczak./

- UCHWAŁĘ nr ; 21/2021 r. z dn. 19 marca 2021 r. w sprawie wyznaczenia mojej osoby recenzentem rozprawy doktorskiej mgra Grzegorza Frankowskiego .
- WYNIKI głosowania ; TAK- 17 głosów , NIE-0 głosów , WSTRZYMUJĘ SIĘ - 0 głosów.

DOKUMENTACJA pana mgr. GRZEGORZA FRANKOWSKIEGO dostarczona została w formie elektronicznej , zawierająca wniosek o wszczęcie przewodu doktorskiego w dziedzinie sztuki muzyczne z dnia 04.04.2018 roku .

- dane wnioskodawcy /kwestionariusz osobowy/
- kopia dyplomu ukończenia studiów /Akademia Muzyczna w Krakowie./
- koncepcję pracy doktorskiej
- wykaz osiągnięć artystycznych
- życiorys artystyczny
- materiał dźwiękowy zarejestrowany na płycie CD ; Józef Nowakowski - Kwintet fortepianowy Es-dur op.17. Józef Krogulski - Oktet fortepianowy d-moll op. 6.
- pracę doktorską pt; Kontrabas w muzyce kameralnej XIX wieku na przykładzie utworów; Józef Nowakowski - Kwintet fortepianowy Es-dur op.17, Józef Krogulski - Oktet fortepianowy d-moll op. 6. / PROMOTOR dr hab. IRENA OLKIEWICZ./

Złożona dokumentacja została przygotowana w sposób wzorcowy i w pełni odpowiada wymaganiom określonym w art. 219 ustawy ; Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce ; z dnia 20 lipca 2018 roku.

Podstawowe dane o Kandydacie

Pan magister GRZEGORZ FRANKOWSKI urodził się 23 lipca 1965 r. w Krakowie. Ukończył studia na Wydziale Instrumentalnym w zakresie gry na kontrabasie z wynikiem bardzo dobrym z wyróżnieniem w klasie profesora Czesława Ząbka /1991 r./ Jako student podjął pracę w Państwowej Filharmonii im. Karola Szymanowskiego w Krakowie /1989 r./ W rok później przyjął stanowisko muzyka kameralisty w orkiestrze Capella Cracoviensis, z którą występował do 2017 roku. Przez wiele lat współpracował jako kameralista z orkiestrą Sinfonietta Cracovia. Swoje umiejętności doskonalił pod kierunkiem Michaela Wolfa profesora Hochschule der Kunste w Berlinie oraz na kursach i warsztatach prowadzonych przez wybitnych instrumentalistów i pedagogów m.in. Francois Rabbath'a , Renaud'a Garcia Fons'a , Ron Cartera oraz Caroline Emery. W 1993 r. nagrał pierwszą w Polsce płytę w całości poświęconą muzyce Astora Piazzoli. Z orkiestrą Allegria di Vita pod dyрекcją Jana Bokuna nagrał jedyny utwór solowy na kontrabas Astora Piazzoli pt; Kicho.

W roku 1995 założył własny zespół Trio Revirado. na zaproszenie skrzypka Vadima Brodskiego uczestniczył w projekcie „El Tango”. Od wielu lat współpracuje z Waldemarem Malickim w kwintecie Tango Bridge . W 2004 roku założył kwintet smyczkowy Piazzoforte, specjalizujący się w muzyce kameralnej z koncertującym fortepianem. Zespół na stałe związany jest ze światowej sławy pianistą Kevinem Kennerem. Nagrana przez zespół płyta, z muzyką Astora Piazzolli została nagrodzona Fryderykiem w 2006 roku. / Nagroda polskiego przemysłu muzycznego , za najlepszy album z muzyką kameralną /.W repertuarze zespołu prowadzonego przez doktoranta Grzegorza Frankowskiego; „Piazzoforte” znalazły się również utwory w stylu flamenco oraz koncerty fortepianowe Fryderyka Chopina w opracowaniu Kevina Kennera na fortepian i kwintet smyczkowy. Współpraca z K.Kennerem oraz szwajcarskim kwartetem smyczkowym Casal Quartet zaowocowała w 2011 r. wykonaniem koncertów fortepianowych F.Chopina na oryginalnych instrumentach z epoki. Grzegorz Frankowski jako kontrabasista - kameralista występuje na wielu prestiżowych festiwalach w kraju oraz za granicą, min; „Chopin i jego Europa” w Warszawie , Festiwal

muzyczny w Łańcucie , Letnim Festiwalu w Filharmonii Narodowej, Festiwalu Gwiazd w Międzyzdrojach , Muzyce w Starym Krakowie , „Bravo Maestro ” w Kańskiej Dolnej , Festiwalu Wirtuozerii i Żartu muzycznego w Nowym Sączu .W 2007 roku Doktorant zostaje dyrektorem artystycznym festiwalu „ Dni Tanga- Muzyka Piazzolli” w Krakowie , który znalazł swoją kontynuację w kolejnych edycjach pod nazwą „Nuevo Mundo Festiwal”. W tym samym roku został kierownikiem muzycznym spektaklu „Tango Piazzolla” , w którym wraz z zespołem Tango Bridge występował na scenie Teatru im. Juliusza Słowackiego w Krakowie. Od 2006 roku bierze aktywny udział w Międzynarodowym Festiwalu Kontrabasowym we Wrocławiu oraz sympozjach i kursach nauczania w Krakowie , Wrocławiu , Warszawie. Obecnie prowadzi klasę kontrabas w Szkole Muzycznej I stopnia im. Stanisława Wiechowicza w Krakowie. W latach 2016- 2018 PWM wydało „Szkolę na kontrabas ” autorstwa Doktoranta która znalazła uznanie w środowisku muzyków zarówno klasycznych jak i jazzowych, w Polsce i na świecie. Za szczególne osiągnięcia w pracy dydaktycznej Grzegorz Frankowski otrzymał w 2017 roku, Nagrodę Prezydenta Miasta Krakowa.

Przebieg dotychczasowego zatrudnienia ;

- 01.04.1989 - 31.10.1989 r. Filharmonia Krakowska /muzyk orkiestrowy/
- 01.09.1990 - 31.01.2017 r. Capella Cracoviensis / muzyk kameralista /
- 01.09.2015 - nadal Szkoła Muzyczna I stopnia nr.1. w Krakowie im.Stanisława Wiechowicza / nauczyciel kontrabasu /

OCENA DZIEŁA ARTYSTYCZNEGO ;

Pracę doktorską Pana mgr. Grzegorz Frankowskiego pt ; KONTRABAS W MUZYCE KAMERALNEJ XIX WIEKU NA PRZYKŁADZIE UTWORÓW ; Józef Nowakowski - Kwintet fortepianowy Es-dur op.17 , Józef Krogulski - Oktet fortepianowy d-moll op.6.

stanowi dzieło artystyczne zarejestrowane na nośniku elektronicznym / płyta CD / wraz z jego opisem , w formie książkowej , co tworzy logicznie przemyślaną całość .

DZIEŁO

Rejestracja fonograficzna CD - Wykonawcy w kwintecie Józefa Nowakowskiego; Kevin Kenner - fortepian , Esher Quartet , GRZEGORZ FRANKOWSKI - kontrabas .
Nagranie live ; Gusman Concert Hall, University of Miami , Floryda USA - 23 .06.2019r.

Wykonawcy w okciecie Józefa Krogulskiego ; Sławomir Cierpiak - fortepian , Maciej Lulek - I skrzypce, Aleksandra Honcel- Banek - II skrzypce , Adam Brakowski - altówka , Michał Panasiuk - wiolonczela, Wiesław Suruło - flet , Tomasz Sowa - klarnet, GRZEGORZ FRANKOWSKI- kontrabas .

Nagranie ; Aula Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej Manggha - maj 2020 r.
Łączny czas nagrań ; 61;38.

Nagrania kwintetu J. Nowakowskiego od początku słucha się z wielką uwagą i zainteresowaniem . Nieprzypadkowy dobór wykonawców , współpartnerów Doktoranta świadczy o jego dużej znajomości delikatnej materii jaką jest niewątpliwie muzyka kameralna .Część pierwsza ; Allegro vivace, cechuje się niezwykle dynamiczną narracją muzyczną całego zespołu. Szeroko rozbudowana dwutematyczna forma sonatowa z ekspozycją , przetworzeniem i reprzyką stanowi zwartą i przejrzystą całość .Wirtuozowska partia fortepianu wspomagana przez smyczki stanowi jednolitą całość brzmieniową za równo pod względem artykulacyjnym , wyrazowym oraz intonacyjnym . Tematy wprowadzane przez fortepian z

towarzyszeniem wiolonczeli lub kontrabasu brzmią bardzo dobrze. Należy podkreślić piękne i głębokie brzmienie kontrabasisty. Ważnym elementem narracyjnym tej części utworu są wejścia tematu wspomagane partią kontrabasu, doktorant realizuje i w tym zakresie założenia kompozytorskie bez zarzutu.

Część druga; Scherzo. Presto vivace, to dalszy, jeszcze bardziej pogłębiony charakter wirtuozowski dzieła. Doskonale brzmiące unisona oktawowo smyczków podkreślają pierwszoplanową rolę fortepianu, kontrabas zaś podkreśla pionowy akordowy, często w tej części wraz z fortepianem.

Część trzecia; Romance. Andante. Po brawurowych i niezwykle dynamicznych częściach następuje romantyczna, liryczna część przywołująca harmonicznie a także wyrazowo; drugie części koncertów fortepianowych Fryderyka Chopina. Linia melodyczna basu fortepianu i kontrabas pizzicato brzmi bardzo spójnie i dobarwia wiodące partie skrzypiec, altówki i wiolonczeli.

Część czwarta; Rondo Allegro. To powrót do wirtuozerii całego zespołu wykonawców tego utworu. Szybkie a jednocześnie zwarte tempa oraz niezwykle przekonujący charakter wykonywanej części dają słuchaczowi, odbiorcy dzieła, pełną satysfakcję. Mimo początkowych, prostych skojarzeń z koncertami fortepianowymi Fryderyka Chopina / tym razem z III częścią koncertu e-moll./ Partia kontrabas realizowana przez Doktoranta, w tej części utworu posiada bardzo zróżnicowaną funkcję, w dużej mierze uwalnia wiolonczelę a czasem i fortepian z pełnienia funkcji basowej podstawy, oprócz tego stanowi niezastąpione wsparcie harmoniczne. Również istotną rolę spełnia tutaj rytmika kontrabas. Wszystkie te elementy narracji muzycznej w całym dziele doktorant Grzegorz Frankowski wykonuje moim zdaniem bez zarzutu. Całość nagrania kończy brawurowo wykonany, jeszcze nieco przyspieszony lecz po mistrzowsku rozwiązany także dynamicznie punkt kulminacyjny dzieła. Myślę, iż było to możliwe także dzięki możliwości wykonania dzieła na żywo, co jak wiemy znacznie podnosi energetykę, nastrój i emocję takiej prezentacji utworu.

Józef Krogulski - Oktet fortepianowy d-moll op.6. Utwór choć zaprezentowany w zupełnie innym składzie wykonawczym, innych warunkach akustycznych oraz okolicznościach, swą jakością wykonawczą nie odbiega od wcześniej prezentowanego dzieła Józefa Nowakowskiego.

Również w czteroczęściowej formie oktetu mamy do czynienia z klasyczną formą sonatową w częściach skrajnych utworu; Adagio. Allegro, oraz części czwartej; A la Bohemienne. Mrocznemu w barwie wstępu smyczków towarzyszy fortepian, grając w pierwszych taktach arpeggia. Kontrapunktem w tej części do tematu jest wyłącznie głos basowy wiolonczeli i kontrabas. W części tej kontrabas realizuje dźwięki podstawy harmoniczej. Słuchając nagrania, zwraca uwagę wirtuozowskie unisono wszystkich instrumentów oktetu, doskonała intonacja połączenia instrumentów smyczkowych oraz dętych robi bardzo dobre wrażenie. W części drugiej; Adagio należy podkreślić piękno barwy i intonacji fletu oraz klarnetu / Wiesław Suruło - flet, Tomasz Sowa - klarnet./ Również połączenie lirycznych motywów granych przez skrzypka Macieja Lulka i altowiolistę Adama Brakowskiego tworzą niepowtarzalny, głęboki nastrój. Kontrabas prowadzący na zmianę z fortepianem dialog muzyczny na tle tremolo smyczków przywodzi na myśl środkowe części koncertów fortepianowych F.Chopina, zagrany jest przez Doktoranta oraz pianistę Sławomira Cierpikę z niezwykłą starannością i pietyzmem. Kontrabas odgrywa w tej części nie pośrednią rolę realizując partię melodyczną w dialogu z fortepianem. Podobnie jak w koncercie Chopina głos kontrabas realizowany jest techniką pizzicato.

Część trzecia Menuetto. Piu presto. Trio. Allegro. Kontrabas posiada w tej części partię niezależną od innych instrumentów, zwraca jednak szczególną moją uwagę gra ponownie muzyków koncertujących na instrumentach dętych./ flet, klarnet ./ Wykonawstwo kontrabasowe Doktoranta w tej części również nie budzi moich zastrzeżeń.

Część czwarta finałowa - Allegro vivace , wykonana zostaje ponownie jak w przypadku finału Kwintetu Nowakowskiego , niezwykle energetycznie pod każdym względem .Intonacja , sposób narracji , artykulacja, proporcje brzmienia instrumentów smyczkowych , dętych oraz fortepianu są doskonałe .

Oba nagrania; /Kwintetu Nowakowskiego oraz Oktetu Krogulskiego/, choć dokonane w różnych warunkach akustycznych jak i geograficznych brzmią w całej rozciągłości doskonale nie tylko pod względem muzycznym lecz również pod względem techniki- tzw. reżyserii nagraniowej dźwięku. Piszę o tym, nie tylko jako recenzent niniejszej pracy doktorskiej , lecz również jako osoba pracująca na co dzień przy mikrofonie w studiach muzycznych min; Polskiego Radia. Nie znalazłem jednak w opisie pracy doktorskiej nazwisk osób odpowiedzialnych za tę istotną jak sądzę stronę wykonania. Nie ma oczywiście to wpływu na moją bardzo wysoką ocenę nagrań. Uważam nawet że, prezentowane nagrania powinny zostać opublikowane przez oficjalną firmę fonograficzną w celu szerokiego dostępu melomanów , krytyków muzycznych, słuchaczy profesjonalnych rozgłośni radiowych, jako niezwykle cenne a równocześnie nieznane dzieła polskiej literatury kameralnej z udziałem kontrabas.

OPIS DZIEŁA ;

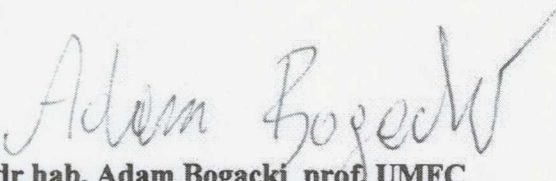
Głównym zagadnieniem badawczym dysertacji mgr. Grzegorza Frankowskiego jest analiza dwóch w całości zachowanych i zrekonstruowanych na podstawie rękopisów utworów , wchodzących w zakres kameralistyki XIX wieku, w których obsadzie znajduje się kontrabas. Jak pisze doktorant cyt; „, celem pracy jest popularyzacja wybitnych przykładów romantycznej kameralistyki polskiej" . Cel ten, jak sądzę, został w pełni osiągnięty w nagraniach jak i opisie pracy doktorskiej. Treść opisu oparta na logicznym i precyzyjnie skonstruowanym streszczeniu jest czytelna i interesująca. Z jednej strony świadczy o potencjale intelektualnym doktoranta, a z drugiej o bardzo osobistej i oddanej postawie w realizacji pracy. Pod względem formalnym praca doktoranta składa się ze ; streszczenia , abstraktu , części I , II, oraz sześciu obszernych , dodam proporcjonalnych rozdziałów będących kompendium wiedzy na temat muzyki kameralnej XIX wieku , ze szczególnym uwzględnieniem zapomnianej i często niedocenianej ; polskiej literatury kameralnej z udziałem kontrabas. Pod względem merytorycznym doktorant koncentruje się min. na historycznych korzeniach muzyki kameralnej z udziałem kontrabas, rozwoju instrumentu oraz smyczka kontrabasowego , rozwoju metodyki nauczania jako czynnika dającego nowe możliwości techniczno-wyrazowe w grze na kontrabasie. Część analityczna prezentowanych na płycie CD nagrań ogranicza się do rozdziału VI , w pełni wyczerpując zagadnienia i problemy wykonawcze oraz konstrukcyjne dzieł; Józefa Nowakowskiego i Józefa Krogulskiego. Całość pracy zwieńczona została bardzo bogatą bibliografią która obejmuje 37 pozycji książkowych . Netografiami - przykładami internetowymi min; Biblioteki Jagiellońskiej oraz Europejskiego Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego. Przykłady nutowe cytowane w pracy doktorskiej obejmują 67 fragmentów utworów , precyzyjnie i wyczerpująco omówionych przez doktoranta. Pracę zamyka ; Aneks z historycznymi zdjęciami omówionych wcześniej kompozytorów oraz ; Kalendarium współczesnych wykonanych analizowanych utworów , Kwintetu Józefa Nowakowskiego i Oktetu Józefa Krogulskiego. Całość pracy oceniam niezwykle pozytywnie, doceniając ogrom pracy jaką włożył doktorant w nagranie oraz opis dzieł kameralnych XIX wieku z udziałem kontrabas.

DOROBK ARTYSTYCZNY

Dorobek artystyczny doktoranta jest bardzo bogaty i wielopłaszczyznowy .Obejmuje on , ponad 100 koncertów kameralnych w renomowanych i prestiżowych salach koncertowych. Dorobek w dziedzinie pedagogiki - udział w pracach jury konkursów kontrabasowych, prowadzenie warsztatów , udział w pracach ; Komisji Regionalnych CEA , konsultacje pedagogiczne. Nagrania płytowe w tym płyta uhonorowana nagrodą Polskiego Przemysłu Muzycznego FRYDERYK 2006 r. ALBUM ROKU w kategorii ; Muzyka Klasyczna z udziałem Kevina Kennera i Kwintetu Piazzoforte.

KONKLUZJA ; Jak wynika z przedstawionej dokumentacji, dostarczonych nagrań utworów kameralnych polskich kompozytorów ; Józefa Nowakowskiego i Józefa Krogulskiego z udziałem kontrabasu na płycie CD i pisemnego opisu prezentowanych dzieł oraz dorobku artystycznego, stwierdzam że, doktorant Pan magister **GRZEGORZ FRANKOWSKI** jest wszechstronnym i w pełni przygotowanym artystą do prowadzenia samodzielnej pracy artystycznej jak i dydaktycznej. Osiągnięcia twórcze, naukowe a także pedagogiczne w pełni spełniają bez zastrzeżeń wymagania określone w artykule 219 ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce” z dnia 20 lipca 2018 roku, stawiane kandydatom do uzyskania stopnia doktora sztuki oraz w pełni spełnia wymagania art. 16 Ustawy z dn. 14.03.2003 roku / z późniejszymi zmianami / o stopniach naukowych i tytule oraz o stopniach i tytułach w zakresie sztuki. Pracę przyjmuję i wnioskuję o dopuszczenie kandydata do publicznej prezentacji oraz obrony pracy doktorskiej.

Warszawa 18.05. .2021 r.

dr hab. Adam Bogacki prof. UMFC